

EU's økonomiske politikker og virksomhederne – cand.merc.-valgfag forår 2007 - 1. gang

Praktiske informationer:

- Peter Nedergaard – International Center for Business and Politics, CBS – pne.cbp@cbs.dk
- Email blot, hvis der er spørgsmål, kommentarer, kritik etc.
- Faget er et valg- og eksamensfag. Planen for faget er også lagt ud på Forum Europas hjemmeside (tænketank på CBS med Henning Christophersen som formand). Derfor kan der komme nogle for at lytte på, som IKKE skal til eksamen.
- Jeg holder direkte kontakt med jer via email på og via SiteScape. Alle har forhåbentlig fået undervisningsplanen.
- I forbindelse med undervisningen udsendes alle anvendte overheads via email.
- Er der nogle, som jeg ikke får fat i, vil jeg gerne have jeres email-adresser tilsendt eller med i dag.
- Fagets form: Forelæsninger med løbende spørgsmål/diskussioner. Vær gerne uenig med forelæseren!
- Skriftlig eksamen med et essay (4 timer) i juni.

Baggrunden for faget:

- Fagets tema er EU's økonomiske politikker som ramme om virksomhedernes adfærd.
- Dvs.: Hvordan influerer EU's økonomiske politikker på virksomhederne?
- Og hvordan influerer virksomhederne på EU's økonomiske politikker?
- Emnet er vigtigt, idet EU's økonomiske politikker er den vigtigste regulerings-ramme om virksomhederne:
- Over 80 % af reglerne vedr. produktion, distribution, handel med varer, tjenesteydelse og kapital bestemmes på EU-plan.
- Harmoniseringen af lovgivning vedr. produktion, distribution og udveksling af varer, tjenesteydelser og kapital er foregået hurtigere og med en højere grad af centralisme som resultat end i USA.

Kort gennemgang af faget:

- Hvad er EU for en størrelse?
- Politik kan på engelsk betyde både: 1) Polity (samfundets opbygning), 2) Politics (valg, partier, interesseorganisationer) og 3) Policy (de konkrete vedtagne politikker).
- Faget dækker både Polity, Politics og Policy.
- Fagets hovedspørgsmål: Hvordan forklarer vi indholdet af EU's økonomiske politikker?
- 1) Det indre marked: Reguleringen heraf og graden af markedsintegration på de enkelte delmarkeder. Hvordan har udviklingen været? Hvordan forventes udviklingen at blive?
- 2) EU's udgiftspolitikker: landbrugspolitikken og regionalpolitikken. Hvad betyder de for erhvervsudviklingen og virksomhederne?
- 3) EU's makroøkonomiske politikker: ØMU (med Danmark som pseudo-medlem). Rationalet bag ØMU.

- 4) EU's eksterne politikker: handelspolitikken og udenrigspolitikken. Udviklingstendenser?
- 5) De personrettede politikker: Drejer sig bl.a. om indvandring.
- 6) Lobbyismen: Europæiske virksomheders lobbyisme foregår i stigende grad på EU-niveau. Hvad gør virksomheder, når de lobbyer. Hvad er effekten af deres lobbyisme.

EU's politiske system

EU er ét politisk system, men er ikke en stat. David Easton:
Et politisk system består af fire elementer:

- 1) Et stabilt og klart defineret antal institutioner m.h.p. beslutningstagning: EU er sandsynligvis det mest formaliserede og komplekse beslutningssystem i verden.
- 2) Borgere og interessegrupper søger at fremme deres ønsker og interesser via det politiske system: Stadig flere samfundsgrupper stiller krav til EU-systemet.
- 3) Institutionernes kollektive beslutningstagning har betydelig indflydelse på fordelingen af de økonomiske ressourcer: EU's dækker 80 % af erhvervslovgivningen. 100 stk. erhvervslovgivning vedtages via EU-systemet hvert år. EU-budgettilskud udgør op til 5 % af BNP i visse lande.
- 4) Der er løbende feedback mellem politiske output (beslutninger, pengefordeling), nye krav fra borgere og grupper, nye beslutninger osv.: Feedback-mekanismerne er ret begrænsede i f.t. nationale politiske systemer. Kun grupper med særlig interesser er i kontakt til EU's institutioner. Euroorganisationer.

Konklusion vedr. EU som politisk system:

EU er (næsten) et politisk system (U: feedback-mekanismerne ikke helt veludviklede).

EU er imidlertid ingen stat. Har ikke "monopol på legitim anvendelse af magt" (Weber) = stat

EU er noget nyt og ukendt i international politik. Langt mere end en international organisation, men ingen stat.

EU's institutioner

